

ՏՐԱԿԱՆԱԿԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ

Դաշնադրական Դատարանական և Հրահրական.

ԵՈՒԼՅԱՆ ՏԵՐԻՒՆ 30 :

ԳՅՈՒՆՈՒՆԵՐ

ՈՒՐԿԱԼԹ 18 ՄԱՐՏԻ 1841 :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

8 ՄԱՐՏԻ :

Երեւոյի քանի մը յօդուածները փոխվելու համար , վեհաձեռն լրբային գորովադու ընտրութեանը նոր ապացոյց մը եղաւ : Երբեմնական Գուռը՝ Երեւոյի ու ժողովոյն յանձնած էր այս վեճը , ինչպէս որ ծանուցած ենք . բայց Երեւոյի Երեւոյի վերջին նամակը որ կիսադրոշմէր թէ յիշեալ քաղաքին ժողովը կը հրաւիրէր զԲարձրագոյն Գուռը որ վայել լուս Երեւոյի ապա գործը վերջացնէ , ամենեւնի տարակոյսը լուծեց : Վեհաձեռն լրբային տեսնելով որ Մէհմէտ Լին փաշային ղիտողութիւնը վերջիվերջ հրովարտակին մէկ երկու հրամանին վրայօք՝ բոլորովին իրաւանց դէմ չէ , մանաւանդ թէ մտածելով որ քանի մը Տէրութեանց ալ հաճելի կըլլայ Երեւոյի-Երեւոյի Երեւոյի Երեւոյի , որովհետեւ հաւանութիւն չի տրուողներ ալ եղան , շնորհեց Մէհմէտ Լին փաշային Երեւոյի ժառանգութեան հետ նաեւ իշխանութիւն՝ որ ինչպէս էր առաջուց ի վեր , ինքը անուանէ ամեն աստիճանի պաշտօնաւորները : Երբեմն Գուռը յայտարար գրով իմացուց այս արբանական որոշմանը զանակից Տէրութեանց զեականներուն : Տարեկան հարկի համար՝ Երեւոյի կառավարիչը որոշեալ գումար մը պիտի հատուցանէ , որու թուանշանը յետոյ կիսադրոշմէր : Երբեմն Վսեմութիւն Լատորիոյ զեականը խօսքի սուրհանդակ մը խրկեց Վսեմնա , այս լուրը ծանուցանելու համար :

ցանկելու համար :

Լատորիոն կրնանք ուրեմն բոլորովին լրացած սեպել եղիպտական վեճը . և միաբանութիւնը որ պիտի հաստատուի անշուշտ Լատորիոյ Տէրութեանց մէջ , ձեռնարկուող կըլլայ անոնց որ այս հաստատուն խաղաղութեանէն յառաջ եկած բարեքը վայելեն :

Լատորիոն 5 ին Բարձրագոյն Գուռը եղած խորհուրդին մէջ հետագայ փոփոխութիւնները եղան :

Հաճի Վեհմէտ պէյ , սերապէրին միաթէշարը , Սայտայու համարակալ (Թէֆտէրտար) անուանեցաւ , Սարիմ Երեւոյի տեղը , որ հիմնուող հիմայ Կոստանդնուպոլիս պիտի կենայ մինչեւ որ նոր հրաման մը ըլլայ իրեն :

Սարիմ Երեւոյի , նախկին մութխախ նաղըրին , հաճի Վեհմէտ Երեւոյի տեղը սերապէրի միաթէշար ընտրուեցաւ ,

Լատորիոն Վսեմնա Վսեմնա Լատորիոն Բեհմէտ զատկանէի պաշտօնը պիտի երթայ , ուր տեղ կենալու է կըսեն մինչեւ մայիսի վերջը :

Երբեմն Բարձրութիւն Լատորիոն քիչ մը տըկարութիւն ունենալով՝ երկու անգամ արուն առին անկեց . բայց հիմակ զիտովին առողջացած է :

Ս . Վսեմնա Նախկին քարտուղարը Պատրիարքարանին յունաց , որ մէկ ատին Սամուի կառավարիչն էր , Վսեմնա ի վերջին ատուա :

Լատորիոն սպաննալով մարդ մը գտան Պէյօղլու՝ անգղիական պաշտօնի պարտեզին ետեւի կողմը :

Տրապիզոնէն եկած նամակները կը պատմեն թէ , մեծ աղմուկներ ծագած են այն քաղաքին մէջ : Օտարի օրը՝ քանի մը անառակ ու կրօնի կոյր նախանձ ունեցող տաճիկներ , հարկը հոգիի չափ մարդ ժողովելով իրենց գլուխը՝ յունաց եկեղեցիի մը վրայ յարձըկվել են , որ դեռ կը շինվի եղեր , ու շինուածքին մեծ մասը փլուցցեր են : Վսեմնապէս նոյն աղբին դպրատունը ևս կոխեր են աւերելու մըտք . բայց քաղաքին կառավարիչը հասնելով՝ չէ թողուցեր որ զեան մը ընեն : Կըսվի նաեւ թէ այս աղմուկներուն ատենը , խեղ մը մարդ սպաններ են տաճիկները ու շատն ալ վերաւորեր են :

Լեւոնալ կիրակի օրը՝ Վեհմէտ Երեւոյի շողենալը Կիրիտէն եկաւ , ամսուս 3 ին լուրերը բերելով : Լատորիոն չի հաղանդեր են բնաւ այն կողմի կառավարիչին խոհական խրատներուն , ու ալ աւելի յամառեալ կեցած են իրենց ապրուստամբութեանը վրայ : Վաւ կարծելով՝ իրենց թիւը գատողութեամբ , եթէ Կոնստանդնուպոլիսի հաստատող Տէրութիւնները իրենց ալ օգնութիւն կընեն , անոնց անունները ևս՝ սեպական եղած գոյներով , զրօշակի մը վրայ գրած են : Երբեմեք Տէրութիւնները արդէն իմացուցին Բարձրագոյն Գրանը թէ այս ապստամբներուն օգնութիւն չընելէն ի զատ՝ պատրաստ են ամեն ջանքով յորդորել զանոնք որ հաղանդին : () ամանեան Տէրութիւն

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆԵՐ

Ռամիկներուն սուտ կարծիքը :

ԵՐԵՎԱՆ

Որչափ աշխատին փիլիսոփաները երազներուն քաջատրութիւն տալ , ու մարդակազմութիւն զիտողներն ալ անթիւ պատճառներ գտնան անոնց արտադրութեանը վրայօք , մենք միշտ կը համարենք թէ՛ մտքի կոյր խորհուրդներն են անոնք , երեւակայութեանը անցաւոր ցնորքները , մեր գաղափարներուն փուճ պատկերները , ու մտքին անկենդան ծնունդը :

Տկարամիտ է այն մարդը որ երազի կաւապ . ուրիշ բան չէ երազը՝ բայց մէկ նշան մըն է , որով մտացածին բաներուն ունայնութիւնը , ու մեր խորհուրդներուն ստուգութիւնը կիսադրոշմէն :

Երազը՝ մարդու մտքի խորհուրդներուն շէնքն է . կրնայ ունենալ ճշմարիտ կերպարանք . օրոյն մէջ ամբողջի (խալէի) հիմն դնել , ու ոչինչ բանի մը ետեւիւն

հաստատուել է : Եթէ երազները ճշմարիտ ըլլային նէ , ստուերները մարմին չէին ունենար . ու մենք ալ արտադրող կարողութիւն մը չէինք ստանար մեր դժբաղդութիւնները ինքնին ստեղծելու : Երբեմն անոնց որ խորունկ քնոյ մէջ ըլլալով՝ երազով կրնան ձեռք բերել հանգստութեան գանձը :

Եթէ երազը իրաւ ըլլայ , ողորմելի են անոնք որ չեն աւտար . եթէ երազը ապագայ բաները գուշակեր նէ , որչափ խեղճ կըլլային անոնք որ չեն երազէր : Երազը՝ զգայութեանց զգաղմունքն է . երբոր զգայութիւնները կատարեալ հանգստութեան մէջ են ու կը ննջին , բնաւ չեն պատահիր այս ամբողջիկ բաները : Միջ որ փառասիրութիւն չունի ու պատիւ մը ձեռք ձրքելու ետեւ ընկած չէ , շատ քիչ կը հանդըպի որ երազ տեսնայ . ինչու որ սոսկալի ու անարդ կիրք մըն է պատուասիրութիւնը որ մարդուն միտքը կը ցնորէ : Եթէ միտքը առողջ է , եթէ անկարգ բաղձանքներով լեցւած չէ , երազ տեսնալով չի զաւանցեր (սայըլալ միշ) չընէր :

Վիտիկէս մեծ փիլիսոփան , որու իմաստութեան համարը ամեն տեղ հռչակած էր , երբոր երազ մեկնողները կը տեսնար՝ ասանկ կըսէր : “ Չիկայ աշխարհիս վրայ քան զմարդը աւելի խեղճ , անմիտ ու սնապաշտ : Երազներուն աւտար՝ մեծ յիմարութիւն է , որն որ աս աշխարհի ունայնութեանց վրայ հիմնեալ է , որ բոլորովին փուճ բոլորովին բաղձանք մըն է :

Բաղձանքները անոնք են որ մեր ճշմարիտ երջանկութիւնները կարեն , անթիւ առաջադրութիւններու հետ շփոթելով , ու ճանաչողսի նմանցընելով մեզի . որու տանջանքը իր անորժակը (իշտահ) էր : Երազը քնացող մարդուն բաղձանքն է . ու բաղձանքն ալ արթուն կեցողին երազ մըն է : Երբոր մարդիկ ուրախութեան յոյս ունին՝ հաճոյական բաներ կը երազեն : Մեր խղճմանքը՝ յանցանքներուն վրայ թշուառութիւններ կը երազէ : Մեղաց պատիժը ու դատապարտութեան վախը թէ՛ քնանանք՝ մեր սրտէն չեն ելլէր : Չարագործութիւնը արթուն է միշտ իր ռիսկալութեանը մէջ : Վիտիկէսիոս բռնաւոր ըլլալուն պէս՝ իր մահը միշտ երա-

մը ու իր աղքատները, որոնք հայրը ծառայութիւն ըրած է իրեն արինն լծափէնով, աղերսագիր մը գրէ՝ վաղւան օրը բեր այս ինչ տեղ, այս ինչ ժամանակին լեւելէ ըսածնեղ ճամբիտը ըլլան նէ, հ'ս կը ներկայացնեն՝ զքեզ կայսեր, որ խնամք ընէ ձեզի։ Եւս խօսքերը ըսելով աղջիկը, ուրախութեամբ լեցած սկսաւ արցունքը սրբել։ — Պատասխան տրվաւ կայսրը, չի վայելք ուրեմն որ դուն ծախես առ լսթերը. բռնէ ինձի ինչ կարժեն ատոնք։ — Սեց ըրեալ, Տէր իմ։ — Հիմըկոյ հիմայ առ աս տաավերկու ըրեալը մինչև տեսնանք լծէ ինչպէս կը լսայ այս գործը։ Խեղճ աղջիկը ուրախութենէն ինչ ըսելը չէր գիտէր. հաղիւ լծէ կրցաւ քանի մը խօսք զըրցել իր շնորհակալութիւնը ու եւրաստագիտութիւնը ցըցունելու համար. վաղելով տուն դարձաւ ու մի ըստ միջէ պատմեց իր մօրը ինչ որ ըսած էր անձանսթ աղնուականը և ինչպէս այսքան գրեց շնորհած էր իրեն։ Եւսց կըրոր իմացաւ որ կայսրն էր ողորմութիւնը տրուողը, տրամեցաւ ու ամենևին չուզեց որ վաղւան օրը երթայ աղերսագիր մատուցանէ։ Սեր

Չեր (հարձրութեանը երկիրներէն, անսնկ պարսպաներու մէջ՝ որոնք շատ անգամ կաւրին մարդկանց ընկերութիւնը միացնելու միջոցները) :

Չեր (հարձրութիւնը ասանկ կացութեան մը մէջ շատ հասարակ եղած կանոններէն վեր լրջալով, զեղեցիկ օրինակ մը տրվաւ ուրիշ տէրութիւններուն ու միանգամայն օրբազան իրաւունքներ ստացաւ բարեկիրթ աղգերուն և րախտագիտութեան մը մը) . ուստի կը բարեմարտութեանը վեր կարգաւորակ խա լրջութեամբ շարունակէ կառավարել իր իշխանութեանը տակը եղած պաշարեր երկիրները ու Չեր (հարձրութեանը գերագոյն միաբնի ազդուութեամբ բը իր վիճակներուն հաստատ կառավարութեանը հոգ տանելով, կը ինքզինքն օր վերին նախախնամութիւնը շընորհէ Չեր (հարձրութեանը շատ տարրեր երջանկութեամբ ու փառքով, ահա ասոնք են միշտ մեր սրտին անկեղծ բարեմարտութիւնը) :

ՊԼՄԻՆԵՆՏԻՐ .

Նորին (հարձրութիւնը փոխարքայն Նորիստոսի հըրաւման ըրաւ ստորագրողն որ ծանուցանեմ Նիվրփուլի քաղաքապետին, սեղանաւորներուն, վաճառականներուն ու երեւելի բնակիչներուն թէ իրենց նամակը հասաւ . աւնոր մէջը եղած ազնուական զոյցները Նորին (հարձրութեանը սիրտը ուրախացուցին . կընդունի սիրով ձեր բարեմարտութիւնները ու անոնց կատարում տալու համար պիտի աշխատի սրտի մտօք) :

Վաճառականները ու ծանաղարհորդները միշտ պիտի վայելին Ն. Ն. կառավարութեանը տակը եղած քաղաքներուն մէջը ազդու պաշտպանութիւն մը որ բարեկրթութեան միջակնչան է ամմէն աղգերուն մէջը ճշտիւ նըկատելով Ն. (հարձրութիւնը դժուար պարագաներուն մէջ ալ ու ինչ ատեն իրեն գիտաւորութիւնը չէին գիտեր, ինքը հաւատարիմ գտնելեցաւ իրեն նախընթաց վարմունքներուն . որով իր պաշտօնատարներուն ու ժողովուրդին համար մը տրվաւ որն որ ալ աւելի սիրելի պիտի ընէ վնքը քաղաքապետալ աղգերուն, ծանուցեալ օգտին պատճառով : Ն. Ն. իր ամմէն ուղած աղգութիւնը ընելու համար չի կրնալուն շատ կը տրտմի . բայց Վ երին նախախնամութիւնը կը ներէ որպէս զի քանի մը միսթիաւրութիւններ գան երբեմն իրեն իր առողջարար բախտամ մը, ինչպէս է Նիվրփուլի քաղաքապետին, սեղանաւորներուն, վաճառականներուն ու երեւելի բնակիչներուն

ջապէս խիստ շատ ստիպելով իր աղգականներէն, երաւ գնաց . բայց տեսնելն պէս կայսրը՝ սաստիկ վախ մը եկաւ վրան ու մէկէն ի մէկ ինկաւ մարեցաւ : (հարեգութիւնը նախալը՝ արդէն բնանած ու խնցած էր որու աղգելի ըլլալը . ուստի երբոր խնցըր զուրկ եկաւ առաւ զանկա իր աղգականներուն հետ պալատը տարաւ, ու տոմսակ մը տալով անոր՝ ասանկ ըսաւ : “ Եյս գիրը տար մօրըդ տօր, որ ինչ թոշակ կառնէր քու հայրդ, այն ալ ասկէց ետքը շարունակ առնէ ու իր ապրուստը հոգայ . այս թոշակին կէսը քուդ է, երբոր դժբաղդութեամբ կորսնցնելու ըլլաւ մայրդ : Եւ տալը ցաւիմ, որ այսքան ժամանակէ ի վեր չէի գիտեր ձեր խղճութիւնը . թէ որ լրջած ըլլայի նէ՛ անշուշտ օգնութիւն կընէի ձեզի ու կը թեթեւցնէի ձեր սրտին վիշտը ” : Եւ նուհատեալ շարաթը մէկ օր մը սահմանեց կայսրը, թէ ո՛վ որ ըսելը մը ունի նէ, անձամբ գայ ու համարձակ հասկըցունէ իրեն :

Թարգմանեաց ի յունա .
Գեորգ Սուլթանեան
Եղա . Վարժա :

Նամակը . ուստի Ն. Ն. հրաման ըրաւ ստորագրողն որ իրեն մեծ հաճութիւնը ու շնորհակալութիւնը՝ յայտ առնելով ձեզի :

24 մարտ 1841 (ստորագրեալ) Պօղոս Պէյ :

ԻՆԳՂԻՆ

Եւնուա, 26 մարտ : Նմերիգայի վերջին լուրերուն վրայ հանդարտ է հասարակութեան սիրտը . մանաւանդ Ս. Պօքս Վասհինգտոնի կառավարիչին դրած նամակներուն վրայ :

Նոր դաշնագրութիւնը Քրեկտան վէճին համար ինչպէս որ ըսած ենք, լըմնցաւ . ու Վաղդիայի գործակալ Ս. Պոլըքընէյը անգամ ներկայ գրութիւնեցաւ աս ժողովոյն, ու ան ալ ստորագրեց դաշնաց թուղթը :

— Վստու 21 ին կէս օրէն ետեւ, հաճկատանի դեսպան Եքիպ Էքէնտին, Պոլքէնկէյմի պալատը գնաց ու Նորին Վհախաւութեան Վիկտորիա թագուհիին ներկայացաւ :

— Ննդղիայի ծովապետը Եւալը Վ. Գաթէրոնը մեղաւ մօտէրս՝ 85 տարւան . 9 տարեկան աղայ մըն էր տախկակ երբոր ծովային զօրաց կարգը մշտաւ . Նմերիգայի անխախտութեան համար ըրած պատերազմի ատենը ծառայեց իր հայրենեացը . Վաղդիայի առաջին ապստամբութեան ժամանակը՝ (Թուրք խրկելեցաւ ուր տեղ Վիտնէյ Վրմթի հետ շատ քաջութիւններ ըրաւ, ու (Թուրքի նաւահանգիստը եղած նաւերը այրեց) :

Նորտ—Նմերիգա կողմած թղթատար նաւը՝ Նիւ Եօրքէն 15 օրվան մէջ Նիվրփուլ հասնելով հետագայ լուրերը բերաւ :

« Վիտնէյ Վահանգաց ընդհանրական հոգաբարձուն Նիւ Եօրք ու Վալանի գնաց, անկէց ալ Եօրքի թաղաքը, Սաք—Էօղի դատաւարանին համար :

« Վայց կըսվի թէ հիմնկու հիմայ պիտի չի կտրուվի այս դատաւարանը՝ մինչև որ չի գրեն Եւնուա, որ Տրէվ նաւապետը հարցը վի վերոյիշեալ կալաւ նաւոր (մահպուս) անգղիացիին մանասկցութեանը վրայօք Վարօլինայի գործոյն մէջ : Ուստի այնպէս կը կարծենք որ այս դատաւարանը ամբողջ կը մնայ :

« Նիւ Եօրք Էքէնտը այս ալ կըսէ . « Նրժանալ հաւատ տեղէ մը կը լըսենք թէ՛ յիշաւի քիչ մը շիտթեցաւ մեր հաղորդակցութիւնը Ննդղիայի հետ, բայց Զարիստն զօրապետին կառավարութիւնը չի տարակուսիր բնաւ ամմեն բան կարգի դրնել, հաշտութիւնը հաստատ պահելու համար : Ս. Վէյթթիւր ըսաւ . « Եւրկու հիմայ բան մը չի կայ որ մեր բարեկամութեանը Ննդղիայի հետ՝ արդէլ ըլլայ ” : Զարիստն զօրապետը այս վեհանախական պատասխանն ալ տրվաւ անոնց որ կը գանդատէին թէ՛ պաշտպանութեան միջոցներ չունի այս երկիրը :

« Զատարակապետութեան մը հաստատ մնալը՝ ըսաւ նա . ո՛չ իր բերդերէն և ո՛չ իր նաւերուն բաղմունքիւնէն կախում ունի . մէնք այս ամմենը առատօրէն ունինք . այլ իր քաղակիցներուն կտրծքը ու սիրտը՝ ամմենէն աւելի հօգ պատնէշ մըն են ” :

« Նյոս ալ իմացանք որ՝ թէպէտ անգղիական պաշտօնատարը միջնորդ եղած է Սաք—Էօղի ա-

ղատութեանը համար, բայց հանդարտ ու քաղաքավարական կերպով . գլխովին տարբեր իր առաջին զըպշտական զըրոյցներէն : Նյոս փոփոխութիւնը պէսպէս պատճառներ ունի, որոնց գլխաւորները՝ Ուսաց գործակալին առաջարկութիւնը եղաւ, և մանաւանդ գաղղիական դեսպանինը՝ մեր հիմակվան վիճակին վրայօք Ննդղիայի հետ ունեցած գործքերնու համար :

« Ննցած ամսու 21 ին բոլոր պաշտօնատարները Զարիստն զօրապետին ներկայացան . Ս. Պօքս անգղիացեաց դեսպանը խօսեցաւ իր ընկերներուն կողմանէ, ու ներկայ անցքերուն վրայ ասանկ ըսաւ :

« Մեր սրտին հաճութեամբ տեսանք ձեր ըրած ատենախօսութիւնը ժողովոյն մէջ . որով ալ աւելի հաստատել կը ջանաք հաղորդակցութիւնը և խաղաղութիւնը Վիտնէյ Վահանգաց և օտար տէրութեանց մէջ :

« Երջանիկ կը համարինք զմեզ որ դուք ձեր խաղաղաէր բնութեամբ կը հաստատէք զայն, ու կառավարութիւնն ալ անկեղծութեամբ հոգ կը տանի այս խոհեմ նպատակը հաստատելու համար ” :

Պատասխան տրվաւ նախագահը : « Ուրախութեամբ կընդունիմ ձեր խնդակցութիւնը, ու ախորժեղ է ինձի կարծել թէ՛ ո՛ր և իցէ ձախորդ զի պուած բնաւ չի կրնար սպիտորել Վիտնէյ Վահանգիներուն բարեկամութիւնը օտար տէրութեանց հետ :

« Ուրախ որ կառավարութիւնը իմ ձեռքս է, հաւատարմութեամբ կը հետեւիմ այն սկզբունքներուն և կանոնացը որ ատենախօսութեանս մէջ գրված են : Նյոս ալ կըսեմ, իմ պարտաւորութիւնս ու սրտիս մէկ հատիկ փախաղը ան է որ՝ յօժար մտօք աշխատիմ թէ՛ ձեր առանձին հանգստութեանը, և թէ՛ այն բարեկամներուն՝ որոնց փոխանորդներն էք դուք ” :

ԻՌԱՆԻՆ

Երբոր ժողովը խտալացի գիտուններուն, այս տարի Վիտնէյ քաղաքը ըլլալու է . սեպտեմբեր 3 ին պիտի սկըսի՝ ու մինչև նոյն ամսու վերջը պիտի բըճէ :

Փիղայի առաջին ժողովոյն կանոնադրութեանը համեմատ՝ կրնան մանասկից ըլլալ այս համախմբութեանը (մէճիլիսին) , խտալացիները որ բնական գիտութեանց յառաջ երթալուն համար հաստատված ընկերութիւններուն անգամ են . ուսուցիչները ֆիզիկական ու մաթեմատիկական գիտութեանց, և խտալացի երկիրներուն բարձրագոյն ուսմանց կառավարիչները : Վերջապէս ասոնց կարգը գտնվող օտարականները ևս կընդունի ժողովը :

ԻՌԵՆԻՏԻԱԿԱՆ ԻՌԵՆԻՏ

ԻՆԳՂԻՆ

Իվրփուլ, 22 մարտ

Քաղաքիս առուտուրին երեւելի փոփոխութիւն մը չեղաւ գործառնութիւնները խիստ քիչ են . մանաւանդ ներկերու առուտուրը . որ ամմեն տարի աստիճաններս շարժման մէջ կըլլար, շատ թուլ է հիմակ : Սարտ 3 թիւով Նմերիգայէն եկած լուրերը ըստ ամենայն մասին հաշտութիւն կը ցըցունեն .

ուստի գործառնել տեղերը ասկէ ետքը ապահովութեամբ կրնան դանադան ապրանքներ ծախու առնել, ու աս պատճառով կը յուսացվի որ գործառնութիւնները կրկին կը շարժին:

Բամբակ: Հիմնկու համայ մեծ անշարժութեան մէջ է. անցած շաբթըվան դուրսերէն եկած բաժնական թիւը 22,969 պարկա էր ու միայն 15,670 պարկա ծախվեցաւ:

Ղէճի: Վիչ առուտուր կըլլայ ու գիններուն փոփոխութիւն մը չեղաւ տասնըհինգ օրվան մէջը, առաջին տեսակ ապրանքը 14-15 լիւր սթէնդին առնող կայ հընտըրէթ ուրիշը քիւր 40 օխան:

Վեօք պոյա: Վնոյ առնող պակաս չէ 54 շէլին հընտըրէթ ուրիշը. հիմնկու հիմայ 1800 պարկա կայ քաղաքիս մէջը, որ շատ բան ըսել չէ. ուստի առուտուրը քիչ մը բացվելու ըլլայ, կարելի է թէ գինները բարձրանան:

Բուրդ: Կուզվի ու գինները հաստատ կը մնան. թէպէտև առջի բերանը վաճառականները վախցան քիչ մը, կարծելով թէ Պուլէտս Լ. յոբէն շատ ետ փախ պիտի դայ. բայց կարծիքին չիտակ չեղաւ. ուստի առուտուրը թէ որ քիչ մը թընտալու ըլլայ աս ապրանքն ալ աւելի պիտի ուզվի:

Մետաքս: Լնշարժութեան մէջ է ու գինները իջնալու վրայ են:

Ձէթ: Վիչ ապրանք ըլլալուն համար, երևելի ծախս մ' ալ չեղաւ:

ԳԼԳՂԻՆ

Մարտիկա, 30 Մարտ:

Բամբակ: Բմբակ քաջի Լնդդիացուց հետ հաշտութեան լուրերուն վրայ շատ թուլցաւ աս ապրանքը ու խիստ քիչ գործառնութիւններ եղան: Լն վաճառականները որոնք շահ ընելու միտքով Վրքաղաճի բամբակներ առեր էին, կրկին ծախել կուզեն իրենց առած գինովը. 80 պարկա աս տեսակէն վաճառվեցաւ 82½ Փուանք հարուրին 4 վար իջեցնելով: Ս'իւրացաւ Լահանքներէն մարտ 7 թիւով եկած գինները կը ծանուցանեն որ ան տեղի բամբակները քիչ մը իջեր են ու միանգամայն կը հաստատեն որ աս տարվան հունձը քիչ է: Հավր քաղաքին լուրերը մարտ 15 էն են. հոն ալ բամբակը անշարժութեան մէջ է եղեր, ան շաբթըվան մէջը 5,259 պարկա եկեր է դըրսերէն ու 2353 պարկա էր միայն ծախվել է: Նիշեալ քաղաքին մէջը եղած զանազան տեսակներէն բոլոր բամբակը 72,000 պարկա է եղեր:

Ղէճի: Թուլ է. առաջին տեսակ ապրանքը 3½ Փուանքի կէս քիլոկրամը վաճառող կայ. բայց որովհետև ներսի քաղաքներէն գնոյ առնելու հրաւաններ չեն իզար կարելի է որ աս օրվան գինները ալ աւելի թուլան. հիմնկու հիմայ 120 ջուլալ ճէճի կայ Մարտիկայի մէջը:

Վեօք պոյա: Երևմունքը լաւ է ու կը յուսացվի որ գինները կը բարձրանան. Կիւրոսի ապրանքը 65 Փուանքի յիսուն քիլոկրամը գիւրսովաճառ է ու խիստ քիչ ապրանք կայ:

Մեղրամոմ: Վիչները բարձրնալու յոյս չիկայ. մէկ մաս 300 խանթարի չափ Սէնէկալի ապրանք 190 Փուանքի կուզեն վաճառել, բայց առնող չիկայ:

1000 խանթարի չափ ալ զանազան տեղերէն կըստաւի մօտ օրերը:

Մետաքս: Լնշարժութեան մէջ է Պրուսայի ապրանքը 17½ Փուանք կէս քիլոկրամը դժուարաւ վաճառ է նմանապէս Մէշտուր 19 Փուանքի. բայց կը յուսացվի հասարակօրէն որ աս գիններէն վար չիջնար:

Ձէթ: Թուլ է ու գինները իջնալու վրայ են. Խղմիրու ապրանքը 65-66 Փուանքի դժուարաւաճառ է:

Լճի: Մանր կտոր ապրանքը 15½-16 Փուանք կէս քիլոկրամը կը ծախվի, բայց գնոյ առնողները քիչ են:

ԶԱՌԻՌԵԼՆԵ

18 Ապրիլ:

Եւրոպայի երևելի քաղաքներուն առուտուրին անշարժութեան պատճառով հոս ալ հասարակօրէն գրեթէ ամմեն տեսակ ապրանքները թուլ են. ուստի աս շաբաթ երևելի փոփոխութիւն մը չունինք նշանակելու մեր առուտուրին վրայօք:

Բամբակ: Միշտ թուլ է. ու չենք յուսար որ մօտ օրերը շարժի. որովհետև Եւրոպայի երևելի քաղաքներուն մէջ բաւական ապրանք կայ, ու Մանքէստէր ձեւադործներուն (մանիֆաթուրայի) առուտուրը անշարժութեան մէջ է հիմնկու հիմայ:

Լս օրվան բամբակայ արժողութիւնը հետևեալն է:

Սոսուլա	դուռուշ	250-255
Գատարա (բերութա)	"	250-255
Վրքաղաճ	"	245-250
Պայքնորը	"	225-230

Կը հաստատեն թէ քաղաքիս մէջը ընդ ամենայն 4000 պարկա բամբակ կայ:

Փալամուտ: Թէպէտև կուզվի, բայց գիններուն երևելի փոփոխութիւն մը չեղան. քիչ ապրանք ըլլալուն պատճառով, կարելի է թէ ասկէց ետքը գինները բարձրանան:

Թրեստու տեսակը	դուռուշ	85-86
Ինկիլիդունը	"	65-68
Երկրորդ տեսակը	"	40-55
Բէֆուրն	"	30-35

Լճի: Երևմունքը լաւ չէ ու գինները բարձրնալու յոյս չիկայ. որովհետև կը հաստատեն թէ Չինիմալները Լնդդիացիներուն հետ հաշտութեան դաշինքները ընելու ժամանակը Վուլան կղզին Լնդդիացիներուն տրվերէն աս պայմանով որ աֆիօն պոստէտե Զինացուց քաղաքները ամենէն չի մնայ: Երևելեան Լնդդիացիներ 18,000 սունտուկ աֆիօն կայ եղեր փետրվար ամսըվան մէջը. ու մէկ սունտուկը 300 սիւնադըրում (տիրէքի) ըլլեալի կը ծախվի եղեր. ամմեն մէկ սունտուկը 140 լիւրա է պայինքն 77 չէքիի չափ: Լս օրվան տեղւոյս գինը 78-80 դուռուշ է չէքին:

Մեղրամոմ: Փոխանակութիւններուն (բամպիօներուն) իջնալուն պատճառով, աս ապրանքին գիններն ալ իջան. բանված առաջին տեսակը 950-975 դուռուշ է խանթարը. չի բանվածը 920-925 դուռուշ. շատ ապրանք չիկայ:

Ձէթ: Լնդդաք կը բեռնաւորեն Միտիլէն ու Երիշ ան կողմերու նաւահանգիստները, 245-250 դուռուշ խանթարը նաւին մէջը աւանդելու պայմանաւ (Փրանքապօրտո) կը հաստատեն թէ մաս Միտիլէն ձէթ մինչև 150 դուռուշ վաճառվեր է:

ԳԼՆԵՐԵՆ ՍՏԵՒՆԵՐ

Տիրէքի ըրեալ (շարքի գին)	25
Չէքի	24
Հինգ Փուանքնոյ	22½
Հինգ տարիսի	20
Մոսկոֆի ըրեալ	18½
Հին քսաննոյ	24½
Կոր քսաննոյ	21½
Եալուղ	53
Մաճառ	52
Բուսիէ	10
Մահմուտիյէ	78
Մըլըր	27
Ստամպուլ	30
Բուշուտ	31

ՓՈՒՆԵՆԱԿՈՒԹԻՒՆԵՐ

18 Ապրիլ 1841:

Լօտու	108
Մարտիկա	169-169½
Թրեստ	434
Հոլանտա	357½-360
Կոստանդնուպօլիս	հարիւրին 1¼-1½

ԱՐՇԱՆՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԼՆԵ. աս (Օրագր)

Հարեկան ստորագրութեան գինը 120 շէշ է. կանխով որ. ուղէ կրնայ ստորագրվիլ:

Իզմիր. օրագրութեան տպարանը:

Լօտուի թիւի Պ. Սարգիս Կարապետովին տունը Պօլիս. Վէլի խանը Իզմիրցի Սաւալանեան Վալի աղային գրատունը:

Լէք. քսանդրիս Լըսալանեան Կարապետ աղային մաշալան:

Թրեստ. Լեւեան Գրիգոր աղային գրատունը:

Պուրսա. Վապաքճեան Մատթէոս ու Գրիգոր աղայից մաղաղան:

Լաիքի. Գաիպեան Պօղոս աղային վաճառատունը Լըրորում. Յակոբճանեան Լըսայ Սարգիսի մաղաղան:

Լաշ. Պըլքըքեան աղայ եղբարց մաղաղան:

Պաղատա. Լնդդիոյ առաջին թարգման աղայ Խալիկին տունը:

Վաւրէթ. Լանեան Լըարեանց Յակոբ Լըսային վաճառատունը:

Պոմպա. (Լնդդիացի) Եարգի պարոնաց Լըանոյ որդուց ընկերաց վաճառատունը:

ՈՎ որ կուղէ կրնայ մասնաւոր բան մը տպել տալ Լնշարժ Մարատեանին մէջ. 40 փարսց հասուցանելով ամմեն մէկ տողին համար. թէ որ տրվելու բանը արժանաւոր համարի օրագրութեան վերատեսուչը:

ԴՆ ՏՊԱՐԵՆԻ ՍՏԵՓԵՆԵՍԻ ՊԵՊՕՆԵՆ